

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. augusztus 08.

kül.

s z o m b a t
-----

sk0003 1 230 mtik1001

várható

1981. augusztus 8. /mti/

teherán: iráni fejlemények

new york: szadat-látogatás

beirut: közel-keleti fejlemények

ta paz: megállapodás

cozumel: castro-portillo

washington: repülésirányítók

kf pk

06.44

080881 0258

Nm

-.-

sk0004 1 230 mtik1003

fidel castro mexikóban

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. augusztus 8. /mti/ - fidel castro kubai elnök pénteken lópez portillo mexikói elnök meghívására a mexikóhoz tartozó karib-tengeri cozumel-szigetre érkezett.

a havannában és mexikóvárosban nyilvánosságra hozott rövid közlemény hangoztatja, hogy a két államfő a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről folytat pénteken és szombaton eszmecsere-t.

ez fidel castro és lópez portillo harmadik találkozója. 1979-ben fidel castro látogatott ugyancsak cozumel szigetére, majd 1980 augusztusában a kubai köztársasági elnök fogadta havannában a mexikói államfőt.

a hivatalos bejelentés nem közli a megbeszélések napirendjét. jól értesült körök azonban úgy tudják, hogy a két államfő a mexikói, venezuelai, kanadai és amerikai külügyminiszter nassauban, illetve a fejlett kapitalista államok államfőinek ottawában júliusban tartott találkozásjáról tanácskozik. ezen kívül megvitatnak olyan kérdéseket is, mint az ensz keretén belül a nemzetközi együttműködésről folytatott tárgyalások, valamint a kuba és mexikó közötti kereskedelmi, technológiai és ipari együttműködés elmélyítése.

havannai értesülések szerint fidel castro kifejti lópez portillonak az ugynevezett észak-dél tárgyalásokban résztvevő országok államfőinek cancunban októberben tartandó csúcsertekezletével kapcsolatos álláspontját.

az uno mas uno című mexikói lap ezzel kapcsolatban megjegyzi: „jóllehet kuba nem lesz jelen az államfők cancuni csúcsertekezletén, cozumel-en való jelenléte legalább részben helyrehozhatja a távolléte okozta erkölcsi és politikai károkat.„

fidel castrot elkísérte útjára isidoro malmierca kubai külügyminiszter is. a lópez portillo vezette mexikói küldöttségben helyet kapott jorge castaneda külügyminiszter és számos gazdasági tanácsadó.

ml/im pl pk

06.44

080881 1888

Nm

sk0005 4 230 mtik1004

gromiko - szovjet-indiai

moszkva, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - a szovjetunió és india között 1971. augusztus 9-én kötött béke, barátsági és együttműködési szerződés „a szovjet-indiai kapcsolatok történetének jelentős fejezetévé, nagy jelentőségű nemzetközi eseménnyé vált, - mutatott rá a szerződés aláírásának 10. évfordulójára írt cikkében andrej gromiko, a szovjetunió külügyminisztere.

a pravda szombati számában megjelent írásában a szovjet külügyminiszter rámutatott arra, hogy a megállapodás aláírása óta egy ország sem folytathatja a politikáját úgy, hogy - akár a szovjetunió, akár india vonatkozásában - figyelembe ne vegye ezt az okmányt. „a szovjet-indiai kapcsolatok szemléletes példáját nyújtják a különböző társadalmi berendezkedésű országok közötti békés együttműködésnek, és egyidejűleg fontos elemét szolgáltatják a szocialista és az el nem kötelezett országok közötti szolidaritás lehetséges frontjának, egy olyan frontnak, mely szembenáll a legreakciósabb imperialista körök politikájával és a pekingi hegemónisták nagyhatalmi irányvonalával.

- az a körülmény, hogy az amerikai-kinai közeledés szovjetellenes alapon megy végbe - mutatott rá gromiko -, arra kényszerít bennünket, hogy ezt a tényt az egyesült államokhoz és kínához fűződő kapcsolatainkban figyelembe vegyük. a szovjetunió minden olyan intézkedést meg fog tenni, amit a helyzet alakulása diktál. senki sem kételkedhet abban, hogy a szovjetunió helytáll önmagáért, szövetségeseiért és barátaiért.

- köztudott, hogy az afgán területek elleni szakadatlan fegyveres behatolások javarészt az egyesült államok és kína támogatta pakisztán területéről történnek. pakisztán egyre inkább olyan politikai utra lép, amely szomszédaiban különös aggodalmat vált ki.

- a nemzetközi feszültség mind veszélyesebb tüzfészkévé válik a perzsa-öböl és az indiai-óceán térsége. amerikai hadihajók egész armadája gyűlt össze ezeken a vizeken. az egyesült államok növeli katonai jelenlétét, bővíti már létező támaszpontjait, és igyekszik újakat kiépíteni. mindezzel aggodalmat vált ki, elsősorban a partmenti országok körében. a szovjetunió határozottan elítéli az usa katonai próbálkozásait, és fellép az indiai-óceán országainak ama javaslata mellett, hogy ez a térség a béke övezete, ne pedig az egyesült államok érdek övezete legyen.

vi pk

06.50

080881 2350

Nuv

sk0006 4 230 mtik1005

lengyel kormány - állásfoglalás a tárgyalásokról

varsó, 1981. augusztus 8. /mti/ - szombaton hajnalban a lengyel kormány a pap hírügynökség útján közzétette állásfoglalását, amely a szolidaritás szakszervezettel való további tárgyalásainak feltételeit tartalmazza.

a kilenc pontból álló dokumentum legfontosabb megállapításai között szerepel, hogy a szolidaritás hagyjon fel az alapszabályával ellentétes politikai tevékenységgel, sztrájkok és utcai tüntetések szervezésével. a kormány rámutat, hogy a jelenlegi válsághelyzetből való kijutás érdekében a szolidaritásnak elő kell segítenie a mezőgazdasági termények betakarítását és a széntermelés fellendítését. e szakszervezetnek olyan nemzetközi tevékenységet kell folytatnia, amely megegyezik a lengyel népköztársaság külpolitikáját meghatározó elvekkel.

zse/dm pk

06.52 080881 0845

-.-

sk0007 1 230 mtik1007

washington star /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. augusztus 8. /mti/ - „washington csillaga,,
pénteken leáldozott.

az amerikai főváros legrégebb és egyetlen esti lapja - a washington star - ezen a délutánon „utolsó kiadás,, szalagcímmel jelent meg, a szokásosnál százezerrel több példányban. az utolsó kiadás percek alatt elfogyott, és az utcai újságautomaták előtt hosszú sorok vártak késő délutánig, hogy lesz-e utánnyomás. nem volt.

a star 128 év után a the washington post és a televízió esti híradói ölték meg. a lapot 1852-ben alapították, és több mint száz éven át a fővárosi sajtó legtekintélyesebb lapja volt. a hanyatlás 1954-ben kezdődött, amikor az akkoriban még majdnem jelentéktelen the washington post egyesült a times heralddal, s reggeli kiadásával monopolhelyzetbe került.

Nww

a star nem adta fel. vasárnapi kiadással jelentkezett, s 1959-ben felavatta új székházát a pennsylvania sugáruton, a fehér ház közelében.

a the washington post azonban ekkorra már megszerezte a hirdetések háromnegyedét. és főleg - a kezdeményezést: két riportere - woodward és berstein - 1971-ben nyomozást indított a watergate-betörés ügyében, amely évekkel később nixon elnök lemondásához vezetett.

a star még mindig próbálkozott. 1974-ben megvásárolta a daily newst. reggeli kiadással próbálta visszaszerezni versenyképességét, s főképp hirdetőit. riporterei és kolumnistái egyre-másra szereztek a pulitzer-díjakat, s a példányszám háromszázezer felett maradt. az anyagi veszteség mégis egyre nőtt.

a time kiadóvállalat 1978-ban azzal az ígérettel vásárolta meg a lapot, hogy a szerkesztőség öt évet kap a válságból való kilábalásra. az új gazda azonban nem tartotta be szavát, s julius végén közölte: a lap havi egymilliós vesztesége miatt augusztus 7-én megszünteti a washington start. /folyt./

br/mh pk

07.07 080881 1893

--

sk0008 1 230 mtik1008

washington star /2.rész/

az amerikai sajtó két héten át siratta a nagyhirű ujságot, amely ráadásul az egyetlen esti lap volt a fővárosban. a the new york times képtelen helyzetnek nevezte, hogy „a nyugati világ fővárosának,, lakosai mostantól ,,egy véleménnyel lesznek kénytelenek beérni,,.

reagan elnök is sajnálkozott. kifejezte reményét, hogy majd csak akad egy vállalkozó, aki átveszi a csődbement szerkesztőséget. nem akadt, mert egy hagyomány megőrzése senkinek sem érte meg, hogy kifizesse a time huszmilliós veszteségét. a kormány megtehetné volna, de a magánvállalkozás szabadsága nevében inkább nem tette. reagan - végkielégítésképpen - interjút adott a star szerkesztőinek.

Nm

utóbbiak pénteken délután óta állásnélküliek, csakugy mint a nyomdászok és lapkihordók, összesen ezernégyszázan. szombaton reggel egy ujság jelent meg a kétmillió lakosu amerikai fővárosban: a the washington post.

br/mh pk

07.07 080881 0944

-.-

sk0009 1 230 mtik1009

Lengyel kormány - részletes /1.rész/

meruk józsef és zsebesi zsolt, az mti kiküldött tudósítói jelentik:

varsó, 1981. augusztus 8. /mti/ - a lengyel kormány szombaton hajnalban a pap hírügynökség útján közzétette a szolidaritás szakszervezettel való együttműködésének feltételeit tartalmazó állásfoglalását.

- a mélyülő gazdasági válság és a növekvő politikai feszültség tekijzdése érdekében a társadalmi erők széleskörű összefogására van szükség - mutat rá a kormánydokumentum. - a lengyel minisztertanács sürgeti, hogy a szolidaritás mielőbb lépjen az építő együttműködés útjára, és hagyjon fel az alapszabályának kereteit túllépő politikai tevékenységgel. a kormány követeli, hogy a szolidaritás tagjainak és kiadványainak állásfoglalásai ne irányuljanak a lengyel népköztársaság szövetségi kapcsolatai ellen, és ne kérdőjelezzék meg a lengyel egyesült munkáspárt vezetőszerepét.

- a lengyel kormány elvárja - folytatódik a dokumentum -, hogy a szolidaritás vegyen részt a gazdasági reform megvalósításában. a kormány követeli, hogy e szakszervezet tartózkodjon a sztrájkok és utcai tüntetések szervezésétől. s ha már tüntetésekre kerül sor, a szolidaritásnak mindent el kell követnie annak érdekében, hogy azokon ne hangoztassanak a szakszervezet hatáskörét meghaladó politikai jelszavakat. a lengyel kormány szorgalmazza, hogy a szolidaritás segítse elő a mezőgazdasági termények betakarítását és a széntermelés növelését.

varsóban szombaton nyilvánosságra hozták a pénteki sztrájkok által okozott károkról szóló jelentést. a feketeszén-bányászatban a pénteki négyórás termelés kiesés 200-250 ezer tonna veszteséget okozott. a varsói lengyel televízió beszámolója szerint a szolidaritás sziléziai regionális szervezetnek felhívása ellenére

Nm

több ízben a dolgozók nem csatlakoztak a figyelmeztető sztrájkokhoz, számos vállalatnál pedig lerövidítették a munkabeszüntetés időtartamát. a televíziós riport tanúsága szerint a munkások között a sztrájkot illetően olyannyira megosztottak a vélemények, hogy néhol a vita tettlegességig fajult. /folyt./

zse dm pk

07.41 080881 2100

-. -

sk0010 1 230 mtik1010

Lengyel kormány - részletes /2.rész/

az ágazati szakszervezetek egyeztető bizottsága pénteken nyilatkozatban ítélte el a politikai feszültség elmélyítését szolgáló tüntetések szervezését, s egyúttal határozottabb fellépést követelt az ország politikai vezetésétől. az autonóm szakszervezetek konföderációja ugyancsak az utcai tüntetések és a sztrájkok szervezésével szemben foglalt állást.

józsef glemp, a lengyel katolikus egyház vezetője munkára, a betakarítás gyors elvégzésére szólította fel a lakosságot. glemp televíziós nyilatkozatában kijelentette: mindent meg kell tenni azért, hogy lengyelországot elkerülje az éhínség veszélye.

zse dm pk

07.43 080881 0677

-. -

sk0011 2 230 mtik1011

honduras - tüntetések

havanna, 1981. augusztus 8. /mti/ - hondurasi munkások ezrei tüntettek csütörtökön és pénteken az ország fővárosában, tegucigalpában a texaco amerikai olajfinomító vállalat kisajátítását követelve. ez a vállalat tartja kezében az egész országban az olajszármazékok termelését és eladását.

Nuv

a nagyarányú megmozdulásokat a hondurasi dolgozók egységszövetsége, a dolgozók általános központja, az egyetemi országos autonóm diákszövetség, a szállítók országos szövetsége és a városi közlekedési szakszervezet szervezte.

polcarpo paz garcia rendszere a dolgozók követelését elutasította.

közben más szakszervezetek is bejelentették, hogy hétfőn hatvan nagyvállalatnál lépnek sztrájkba, követelve a texaco államosítását és a szakszervezetek szabad tevékenységének szavatolását. több szakszervezet arról számolt be, hogy állami vállalatoktól, így az országos agrárintézetből átlátszó ürügyekkel szakszervezeti tisztségviselőket bocsátottak el.

az országos pedagógusszervezet közölte, hogy hétfőn az általános és a középiskolai dolgozók országos mozgalmat indítanak magasabb fizetést és ötven középiskola államosítását követelve.

csütörtökön egyébként tegucigalpában megkezdte munkáját a közép-amerikai közgazdászok iv. kongresszusa. polcarpo paz garcia megnyitó beszédében közép-amerika válságos helyzetének rendezésére regionális, kontinentális és nemzetközi segítséget kért. juan almendarez, az országos autonóm egyetem rektora felszólalásában kijelentette, hogy a térség népeinek vállvetve kell harcolniuk a multinacionális vállalatok uralma ellen, a nemzeti szuverenitásért. szolidaritást sürgetett a közép-amerikai térség forradalmi folyamataival, és felszólította a kongresszus résztvevőit, hogy támogassák a nicaraguai és a salvadori nép harcát.

ml/mh ba pk

07.58 080881 1833

..

sk0012 1 230 mtik1012

szines hirek

részeg esküdtek

washington, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - egy washingtoni bíróság kénytelen volt elnapolni az ítélethozatalt egy büntetőperben. a tényállás világos volt, a vádlott bűnösségéhez kétség sem fért, az esküdtszék két tagja mégsem kívánt szavazni. mint kiderült, a hosszas kihallgatás során a két esküdt a pad alatt whiskyt töltögetett magának, és végül teljesen elázott. a tárgyalást

Nm

vezető bíró kénytelen volt elnapolni a tárgyalást, és új esküdtszék kinevezését kérni.

a bösendorfer cég bizik vevőiben

bécs, 1981. augusztus 3. /taszsz/ - szombaton bécsben a zongoráiról híres bösendorfer cég képviselője arról adott hírt, hogy bemutatótermékben a vitrinekből ellopták liszt ferenc, richard wagner, pablo casals, valamint több nagy zeneszerzőnek és zenevirtuóznak a céghez írt, felbecsülhetetlen értékű leveleit. az alkalmazottak feltételezik, hogy a lopást egy vevőként jelentkező amerikai fiatalember követte el, akkor, amikor a cég 153 éves hagyományaihoz híven egyedül hagyta a bemutatóteremben, hogy kipróbálhassa a különböző zongorákat. mint azt a cég képviselője elmondta, a vállalat fennállásának több mint 150 éve alatt soha senki még nem élt vissza ezzel a lehetőséggel. a nagyértékű dokumentumok nem voltak biztosítva azok egyedi volta miatt.

ts pk

08.05 08088 1 1322

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

repülésirányítók

washington, 1981. augusztus 8. /mti-upi/ap/reuter/ - egymásnak ellentmondó nyilatkozatok sorát közlik a nyugati hírügynökségek az amerikai repülésirányítók sztrájkjának hatásáról. az amerikai kormány és a légitársaságok képviselői igyekeznek meggyőzni a közvéleményt arról, hogy a sztrájk nem veszélyezteti a repülés biztonságát, és nem okoz lényeges zavarokat a forgalomban. a szakértők általában kétségbevonják ezeket az állításokat, és rámutatnak arra, hogy a sztrájkoló munkahelyére pályázók csak hosszú kiképzés után válhatnak alkalmassá feladatuk betöltésére.

drew lewis amerikai közlekedési miniszter kijelentette: a 12 ezer elbocsátott repülésirányítót többé nem fogják alkalmazni. csupán néhány száznak ígért megbocsátást, ha bizonyítani tudják, hogy „kényszerítették”, őket a sztrájkra.

Nm

a munkabeszüntetés eddig mintegy napi 35 millió dollár veszteséget okozott a légitársaságoknak, és 227 kis repülőtér üzemeit repülésirányítás nélkül, mert a dolgozókat a nemzetközi forgalom biztosításához irányították át.

ba pk

08.08 080881 1079

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

kubai-mexikói tárgyalások /összefoglaló, új anyaggal/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. augusztus 8. /mti/ - fidel castro kubai és jósé lópez portillo mexikói elnök pénteken délután a mexikóhoz tartozó karib-tengeri cozumel szigetén megkezdte hivatalos tárgyalásait.

jól értesült körök szerint a két államfő megvitatta a kuba és mexikó közötti kereskedelmi, technológiai és ipari együttműködés fejlesztésének lehetőségeit, és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről cserél véleményyt. ennek keretében foglalkoznak a mexikói, venezuelai, kanadai és amerikai külügyminiszterek nassau találkozójával, valamint a legfejlettebb kapitalista országok ottawai csucsértekezletével. ezen kívül fidel castro tájékoztatja lópez portillót a huszonkét ország állam- és kormányfőinek ősszel mexikóban tartandó csucstalálkozójával kapcsolatos álláspontjáról.

a kubai elnök péntek délután, magyar idő szerint a késő esti órákban érkezett cozumel szigetére az „acuarama,, fedélzetén. a megbeszélések szombat délután érnek véget, és a tervek szerint a kubai vendég helyi idő szerint 16 órakor indul vissza repülőgépen hazájába.

lópez portillo elnök péntek este diszvacsorát adott vendége tiszteletére. pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy a két ország közötti hagyományos barátság keretében került sor a mostani találkozóra. hozzáfűzte, hogy a világban figyelemreméltó események játszódhatnak le, s ezek szükségessé teszik, hogy a két ország a kölcsönös érdekeknek megfelelően egyeztesse álláspontját.

fidel castro kubai elnök válaszában a két ország közötti baráti kapcsolatokról szólva emlékeztetett arra, hogy annak idején mexikó volt az egyetlen ország, amely a durva amerikai nyomás ellenére sem szakította meg kapcsolatát kubával, és visszautasította a szigetország ellen irányuló agresszív terveket.

Nu

a kubai államfő mostani látogatását a „béke és szolidaritás utjának„ nevezte. rámutatott, hogy a mostani megbeszéléseket összetett, bonyolult helyzetben tartják, s érthető, hogy ilyen körülmények között igen nagy a két országot kölcsönösen érdeklő kérdések száma. fidel castro végezetül meggyőződését fejezte ki, hogy a mostani tárgyalások a tavalyi és tavalyelőtti megbeszélésekhez hasonlóan gyümölcsözőknek bizonyulnak, és a látogatás eredményeként tovább szilárdul kuba és mexikó immár hagyományos barátsága.

ml/mh ba pk

08.14 080881 2397

-.--

sk0015 4 230 mtik1015

torrijos - vizsgálóbizottság /1.rész/

havana, 1981. augusztus 8. /mti/ - bizottság alakult panamában omar torrijos, a kiemelkedő panamai államférfi halála körülményeinek kivizsgálására. a bizottságot almedo miranda, a panamai köztársaság legfőbb ügyésze vezeti. a vizsgálóbizottság tagjai között van a főügyész helyettese, a légiere több tisztje és a polgári légiközlekedés számos szakembere.

az ország legfőbb ügyésze, a bizottság vezetője, kijelentette, hogy a nyomozás minden részletre kiterjedően, a legnagyobb alapaossággal folyik.

az ország közvéleménye szintén azt várja, hogy - tekintettel torrijos halálának hazai és nemzetközi visszhangjára - a vizsgálat nyílt és pártatlan legyen.

mint ismeretes, omar torrijos, a panamai nemzeti gárda főparancsnoka, az ország volt miniszterelnöke július 31-én repülőgépszerencsétlenség következtében vesztette életét. a katasztrófáról beszámoló első hivatalos közlemény azt mondotta, hogy torrijos tábornok kétmotoros gépe az ország középső részén nagy viharba került és lezuhant.

legfőbb
a panamai 7 ügyész vezette bizottság legutóbb a szerencsétlenség helyszínét tekintette meg. a bizottság megállapította, hogy a fap 205-ös repülőgép a penonoméból coclesitoba vezető légifolyosón haladt, amikor eddig ismeretlen okokból a csúcstól mindössze 40 méterre a 600 méter magas cerro marta hegy oldalának ütközött.

Nuu

almedo miranda legfőbb ügyész a helyszíni szemle befejezése után kijelentette, hogy a nyilatkozatok, a tanuskodások és a szakértői vélemények dokumentálása „előrehaladott állapotban”, vannak. hozzáfűzte: az ország közvéleménye biztos lehet abban, hogy a „vizsgálat kimerítő, pártatlan, minden részletre kiterjedő lesz, és megállapításaihoz nem férhet majd semmi kétség,„. /folyt./

ml dm pk

08.23 080881 1792

-. -

sk0016 4 230 mtik1016

torrijos - vizsgálóbizottság /2.rész/

mint ismeretes, bizonyos körökben kétségek merültek fel Omar Torrijos halálának körülményeivel kapcsolatban. Jaime Wheelock, a nicaraguai sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége pb tagja nemrég kijelentette: az utóbbi időkben gyanusan megszorodtak az olyan légibalesetek, amelyekben washingtonnak remélt sző latin-amerikai politikusok veszítették életüket. a nicaraguai vezető emlékeztetett arra, hogy Rafael Hoyos Rubio, a perui hadsereg főparancsnoka, Jaime Roldos ecuadori elnök, majd pedig Omar Torrijos halt meg repülőgépszerencsétlenségben egymásután.

ml dm pk

08.25 080881 0639

-. -

sk0017 4 230 mtik1017

husszein

bécs, 1981. augusztus 8. /mti/ - az osztrák külügyminisztérium szombati bejelentése szerint bécs a palesztin felszabadítási szervezet ausztriai képviselőjének visszahívását szorgalmazza. a képviselő, dr. Ghazi Husszein, a vádak szerint a közelmúltban megjelent a bécsi repülőtéren két arab férfi fogadására, akinél nagyobb mennyiségű fegyvert találtak. az állítólagos fegyvercsempészeket időközben bíróság elé állították, elítélték, majd kiutasították az országból.

mm

az ügyet az ellenzék felhasználta a kreisky-kormány közel-keleti politikája elleni éles támadásokra. ebben a politikában azonban - bécsi megfigyelők szerint - aligha várható módosulás, minthogy a kancellár csupán a palesztin képviselő helyzetét minősítette tarthatatlannak, s ezért kéri visszahívását.

sz/mh pk

08.34 080881 0816

- -

sk0018 4 230 mtik1018

közel-kelet /1. rész/

szadat

washington, new york, 1981. augusztus 8.
/mti-ap/upi/reuter/afp/- az egyesült államokban tartózkodó anvar szadat egyiptomi elnök - miután csütörtökön befejezte hivatalos washingtoni látogatását - new yorkba való elutazása előtt pénteken beszédet mondott a kereskedelmi kamarában. az egyiptomi elnök arra kérte az amerikai beruházókat, hogy teljes mértékben vegyenek részt az egyiptomi gazdaság fellendítésében. szadat azzal győzködte hallgatóságát, hogy az egyiptomi-izraeli különbéke megkötése óta országa „a gazdasági stabilitás oázisává” vált, s minden ok megvan arra, hogy a politikai kapcsolatokhoz hasonlóan a gazdasági kötelekeket is szorosabbra fűzzék kairó és washington között.

az egyiptomi elnök pénteken new yorkban találkozott az amerikai zsidóság vezetőivel, a város polgármesterével, majd richard nixon volt elnökkel is.

libanon

beirut, párizs, 1981. augusztus 8. /mti-afp/ - elhalasztották az arab liga négyes bizottságának szombatra tervezett beiruti nagyköveti szintű tanácskozását. mint ismeretes, a bizottságot - amelyben libanon, szíria, kuvait, szaud-arábia, és megfigyelőként az arab liga főtitkára vesz részt - a libanoni válság rendezésének elősegítésére alakították meg. a szombati tanácskozást azért halasztották el, mert a szaud-arábiai és a kuvaiti nagykövek nem tudtak volna részt venni a találkozón.

franciaország 13 „amx 13,, típusu könnyű harckocsit és 5 páncélozott szállító járműt ad libanonnak, hogy megerősítse hadseregét - közölte pénteken a francia hadügyminisztérium. a

Nm

hadfelszereléseket szeptemberben és októberben szállítja le franciaország.

fahd nyilatkozata

rijad, 1981. augusztus 8. /mti-upi/reuter/afp/ - fahd ibn abdul aziz herceg, szaud-arábiai trónörökös, első miniszterelnök-helyettes a szaud-arábiai hírügynökségnek adott pénteki nyilatkozatában annak a reményének adott hangot, hogy reagan elnök elismeri: a camp david-i megállapodások nem vezetnek el az átfogó közel-keleti rendezéshez. a trónörökös szerint egy új washingtoni kezdeményezés gyökeresen megváltoztatná a térséggel kapcsolatos amerikai politikát. /folyt./

lp pk
08.43 080881 2182

-.-

sk0019 4 230 mtik1019

közel-kelet /2. rész/

fahd szerint az igazságos és átfogó közel-keleti rendezés első feltétele az, hogy washington szüntesse be izrael korlátlan katonai segítségét. az egyesült államok az arab országokkal kialakított viszonyát és érdekeltségeit kockáztatja azzal, hogy izraelt támogatja - mutatott rá. - a második feltétel az első teljesítésének függvénye: véget kell vetni izrael agresszív politikájának, amit menahem begin miniszterelnök személyesít meg. a trónörökös harmadik feltételként azt szabta meg, hogy az amerikai kormánynak el kell ismernie a palesztinai felszabadítási szervezetet, amely meglévő valóság, és amelyen a közel-keleti békének alapulnia kell.

az igazságos és átfogó közel-keleti rendezés alapelveit a következőkben foglalta össze fahd: izrael vonuljon vissza az 1967-es háború során elfoglalt arab területekről, beleértve jeruzsálem arab részét; szüntesse meg a megszállt arab területeken 1967 óta létesített izraeli településeket; biztosítsák az összes vallás számára a szent helyeken a szabad tevékenységet; ismerjék el a palesztinai nép jogát arra, hogy visszatérhessen hazájába, illetve adjanak kártérítést azoknak a palesztinoknak, akik nem kívánnak visszatérni oda; helyezték ciszjordániát egy pár hónapnál nem hosszabb átmeneti időszakra az ENSZ gyámsága alá; létesítsenek palesztin államot, amelynek jeruzsálem legyen a fővárosa; ismerjék el a térség összes államának azt a jogát, hogy békében élhessen.

Nuu

fahd a libanon elleni legutóbbi izraeli agressziókról szólva elismeréssel adózott a palesztinai és libanoni hazafiak kivételes bátorságának, ahogyan azok szembeszálltak az izraeli betolakodókkal. utalt rá: a libanoni tüzszünet nem jelenti azt, hogy véget érne a palesztinai népnek törvényes jogaiért folyó harca. elmondotta: riad nyomást gyakorolt washingtonra annak érdekében, hogy létrejöhessen a libanoni tüzszünet. végezetül a közös piac közel-keleti béketörekvéseiről szólva fahd megjegyezte: „sokat hallottunk a nyugat-európai javaslatról, de eddig még semmi kézzelfoghatót nem tapasztaltunk.„

Lp pk

09.03 080881 2082

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

szines hirek

18 kilométeres emberson

London, 1981. augusztus 8. /taszsz/- az észak-walesi shropshire grófságban a lakosok érdekes vállalkozásba kezdtek. összekapaszkodtak mintegy 12 ezren, és „átöleltek„ egy hegyet. a kezdeményezés célja: a mozgássérültek támogatása. a grófságbeliek úgy vélik, hogy a vállalkozás érdemes arra, hogy feljegyezzék a guinness-féle rekordok könyvébe. a televíziós közvetítés jogáért kapott pénzt befizetik a mozgássérültek nemzetközi évének alapjába.

prágai óriásharang

prága, 1981. augusztus 8. /taszsz/- prága egyik fő látványosságának számít a világhírű szent vitus székesegyház zikmundⁿ nevű hatalmas harangja. a harangot 1548-ban tomas jaros mester öntötte. súlya 15,2 tonna, „szájának„ átmérője 2,56 méter. moszkvai óriás rokonától, a kreml-beli cárharangtól eltérően a zikmund mind a mai napig hallatja hangját.

ts pk

09.07 080881 0893

Nur

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

bolivia - a lázadás vége

La paz, 1981. augusztus 8. /mti-reuter/upi/afp/ - új, átmeneti kormány alakításáról született megállapodással ért véget péntek éjjel az alberto natusch busch tábornok vezette bolíviai katonai lázadás, a demokratizálást követelő csapatok vezére a bolíviai katolikus egyház vezetőinek közvetítésével a hatalmon levő junta három tábornokával folytatott négy órás éjszakai tanácskozása után visszatért santa cruzba, ahol rádióbeszédet mondott.

beszédében natusch busch tábornok hangsúlyozta, hogy a megállapodással sikerült elhárítani a polgárháború veszélyét, és a meggyezés értelmében létrehozandó átmeneti kormány, a demokrácia felé fogja vinni az országot., közölte azt is, hogy csapatai parancsnokságát átadta, és visszavonul mind a katonai, mind a politikai életből.

ba pk

09.09 080881 0830

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

perui kp - torrijos

havana, 1981. augusztus 8. /mti/ - gyanusnak véli omar torrijos panamai vezető halálának körülményeit a perui kommunista párt.

a párt központi bizottsága által pénteken nyilvánosságra hozott közlemény a szervezet mélységes fájdalmát juttatja kifejezésre omar torrijos halála miatt. az elhunyt államférfit a latin-amerikai hazafias és haladó gondolkodás megtestesítőjének nevezi, és hangsúlyozza, hogy a perui kommunista párt, peru népe megőrzi emlékezetében a lángelkű panamai hazafi alakját.

a perui kommunista párt központi bizottsága torrijos halála körülményeinek alapos kivizsgálása mellett foglal állást. véleménye szerint e körülmények alapján véve nem különböznek azoktól, amelyek közepette jaimé roldos ecuadori elnök és rafael hoyos rubio, a perui hadsereg főparancsnoka életét vesztette.

a központi bizottság közleménye ezt követően kijelenti:
„mindenesetre alapos vizsgálatra van szükség. a meghökkentő egybeesések ugyanis olyan feltételezésre adnak alapot, hogy bűnös

Nw

kezek borították gyászba egymást követően ecuador, peru és panama népét.,,

„torrijos fizikai távozása olyan körülmények között történt, amikor az egyesült államok, a csatornaszerződéseket figyelmen kívül hagyva, új offenzívára készül panama népe, s egyidejűleg közép-amerika és a karib-térség népei ellen,, - hangoztatja a perui kommunista párt központi bizottságának közleménye.

mL dm pk

09.12 080881 1446

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

bolgár szputnyik - visszhang

szófia, 1981. augusztus 8. /mti/ - a bolgár tudomány kiemelkedő sikerének, az űrkutatásban eredményesen megvalósuló szocialista integráció új, nagyszerű bizonyítékaként értékelik a szombati szófiai lapok a szovjet hordozórakéta segítségével pénteken a világűrbe juttatott új bolgár szputnyikot.

a szovjetunióból felbocsátott, „interkozmosz-bulgaria 1300,, elnevezésű mesterséges hold a magnetoszféra és az ionoszféra kölcsönhatása eredményeként keletkező plazma, elektromágneses és optikai jelenségek kutatására hivatott. a pénteken felbocsátott új bolgár szputnyik ötletét bolgár tudósok először 1975-ben vetették fel borisz petrov akadémikusnak, az interkozmosz tanács akkori elnökének. a bolgár szakembereket különösen nagy örömmel tölti el, hogy álmuk a bolgárok számára nevezetes esztendőben, az első államatapítás 1300. évfordulójának évében valósulhatott meg.

bulgaria 1967, az interkozmosz-program kezdete óta vesz részt tevőlegesen a világűr kutatásában. az első bolgár műszert 1972. december 1-én juttatták fel a világűrbe, 1979 áprilisában pedig az interkozmosz-programban résztvevő többi szocialista országhoz hasonlóan bolgár űrhajósis járt georgi ivanov személyében szovjet kollégájával, nyikolaj rukavicsnyikovval a világűrben.

az új bolgár szputnyik pénteki felbocsátásának rajthelyén ognjan dojnovnak, a bkp kb politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának vezetésével bolgár küldöttség volt jelen. georgi ivanov, a küldöttség tagja televíziós nyilatkozatában az interkozmosz-program folytatásának jelentőségét emelte ki és rámutatott, hogy az új

Nur

bolgár szputnyik a sokoldalú tudományos programon kívül a bolgár és a szovjet népgazdaság számára egyaránt hasznos információkkal szolgál.

a bolgár úrszakértők szombati kommentárjaikban a hazai elektronika, elektrotechnika és gépgyártás nagy sikerének nevezik az új bolgár szputnyikot, amelynek felbocsátása a szovjetunióval az űrkutatásban is kialakított testvéri, sokoldalú együttműködésben vált csak elképzelhetővé és immár valósággá.

ék/mh pk

09.15 080881 2084

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

nicaragua—egyesült államok

havanna, 1981. augusztus 8. /mti/ - az egyesült államoknak változtatnia kell magatartásán, ha javítani akarja nicaraguához fűződő kapcsolatait - jelentette ki daniel ortega, a kormányzótanács koordinátora. megismételte kormányának azt a törekvését, hogy normalizálja kapcsolatait az egyesült államokkal. „managua a közép-amerikai problémák gyakorlatias megoldása mellett foglal állást, hiszen milliók élete forog veszélyben.”

a nicaraguai vezető a keresztény diákok világszövetségének managuában tartott vi. kontinentális közgyűlésének záróülésén szólt fel. az egyesült államok közép-amerikai politikáját elemezve washingtont azzal vádolta, hogy a sandinista forradalom elszigetelésére törekszik.

ennek példaként említette, hogy amerika nicaragua ellen a gazdasági agressziók sorozatát követi el, és nyomást gyakorol a nicaraguát támogató latin-amerikai és európai országokra.

a kormányzótanács koordinátora a republikánus kormány szemére vetette, hogy katonai tanácsadók és fegyverek salvadorba küldésével beavatkozik közép-amerika ügyeibe, és politikájával a szabadságáért harcoló salvadori lakosság ellen irányuló népiirtás fokozását segíti elő. „a politika az egész térséget veszélyezteti. változatlan az az álláspontunk, hogy fejlesztenünk kell az ország védelmi képességét, ugyanakkor az egyesült államoktól gyakorlatias és józanságról tanuskodó választ várunk.”

Nm

kifejtette, hogy az amerikai beavatkozás a térséget háborúval fenyegeti, de kijelentette: még nincs késő a józan mérlegelésre, arra, hogy washington változtasson nicaraguával és a térség más államaival kapcsolatos magatartásán.

ml dm pk

09.19 080881 1683

-. -

sk0025 4 230 mtik1027

nato - rogers

bonn, 1981. augusztus 8. /mti/ - újabb figyelmeztetést kapott az nszk kormánya a jövő évi katonai költségvetésének reálértékben történő esetleges csökkenése miatt. bernard w. rogers tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka a „westdeutsche zeitung”, című nyugatnémet lap szombati számában kijelentette: a nato tagállamainak tartaniuk kell magukat ahhoz a fegyverkezési ütemhez, amelyre 1980-ban vállaltak felelősséget.

rogers szerint a nato harcképességének biztosítása szempontjából az lenne a kívánatos, ha az egyes tagállamok katonai kiadásait évente reálértékben nem is három, hanem négy százalékkal, vagy még ennél is többel emelnék.

fkj dm pk

09.46 080881 0701

-. -

sk0026 4 230 mtik1028

asean - kina - ellentétek

tokió, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - csao ce-jiang kínai kormányfő dél-kelet-ázsiai körútja kapcsán a tokiói aszahi simbun című lap rámutat, hogy az asean tagjainak komoly nézeteltérések vannak kínával, mivel fenyegetve érzik magukat azáltal, hogy peking támogatja a kormányellenes csoportokat. tavaly burma, thaiföld és szingapur vezetői pekingben nyomatékosan kérték, hogy kina hagyjon fel a kormányellenes erők támogatásával.

Nm

a lap megjegyzi, hogy peking, miközben hangsúlyozza készségét a kormány szintű kapcsolatok erősítésére a dél-kelet-ázsiai országokkal, nem tervezi megszüntetni a lázadóknak nyújtott támogatását. malaysiában például a kormányellenes erők jelentős része kínai származású, s tevékenységüket egy sor bonyolult nemzetiségi ellentét is motiválja. pekingnek a hoákkal kapcsolatos álláspontja és a délkelet-ázsiai kína-barát csoportosulások támogatása komoly problémákat vet fel a kínai-indonéz kapcsolatokban is.

bár csao ce-jang utjával kapcsolatban az asean-országokat leginkább az érdekli, hogy kína milyen mértékben szavatolja a kormányellenes erők támogatásának megszüntetését, az aszahi simbun mégis kétségét fejezi ki, hogy peking hajlandó-e megváltoztatni a térségben követett politikáját.

ts pk

09.51 080881 1285

-. -

sk0027 4 230 mtik1029

iráni

teherán, 1981. augusztus 8. /mti-upi/ap/reuter/afp/ - mohammad ali radzsai iráni államfő pénteken találkozott az el nem kötelezett országok jószolgálati küldöttségének tagjaival. kijelentette előttük: nincs semmi értelme bagdad és teherán közötti „jövés-menésüknek”, mivel irán a csatatéren dönti el az irakkal folytatott háború sorsát.

emlékezetes, hogy az el nem kötelezett országok februári indiai tanácskozásukon kuba, india, zambia külügyminisztereiből és a palesztinai felszabadítási szervezet képviselőjéből jószolgálati bizottságot állítottak fel az iraki-iráni konfliktus elsimítására. a bizottság csütörtökön érkezett teheránba, hogy harmadszor próbáljon tüzszünetet elérni a szemben álló felek között.

a pénteki teheráni találkozón jelen volt hosszein musszavi iráni külügyminiszter is, aki már a bizottság csütörtöki repülőtéri fogadásakor hangsúlyozta: mit sem változott irán irakkal kapcsolatos álláspontja. irán azt követeli a közvetítőktől, hogy tekintsék agresszornak irakot, és ragaszkodik ahhoz, hogy bármiféle békeindítvány megvitatása előtt feltétel nélkül vonják vissza az iraki csapatokat az iráni területekről.

Nju

pénteken visszatért teheránba az a katonai gép, amelyen baniszadr és társai franciaországba menekültek. a gép eredeti személyzetéből csak két szerelő volt hajlandó hazatérni iránba. a pilóta és a személyzet két másik tagja politikai menedékjogot kért franciaországban.

a teheráni központi forradalmi bíróság 38 ember kivégzését rendelte el. az elítéltek ellen - akik között ott van a modzsahedin khalk központi bizottságának egyik tagja is - az volt a vád, hogy kézigránátos és benzines palackos merényleteket követtek el, és ártatlan embereket öltek meg. a teheráni rádió szerint pénteken teheránban 55 kilogramm robbanóanyagot találtak, és ezzel összefüggésben három személyt letartóztattak. a rádió azt is közölte, hogy hasszan ali foruzan ezredes, a csendőrség parancsnoka lemondott. a parancsnokot több bíráló érte amiatt, hogy nem volt képes megakadályozni a vallási vezetők és politikusok elleni merényleteket.

Lp pk

10.02 080881 2116

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

amerikai rakéták - olaszország

róma, 1981. augusztus 8. /taszsz/upi/ - az olasz minisztertanács jóváhagyta lelio lagorio hadügyminiszter előterjesztését annak a helynek kiválasztásáról, ahol megkezdik az új amerikai közép-hatótávolságú nukleáris rakéták támaszpontjának építését. a szicília déli részén fekvő comiso városának magliocco katonai repülőtere lesz ez a hely. az olasz kormány közleménye szerint a támaszpont teljes kiépítéséhez hat évre van szükség.

a bázis létesítésére vonatkozó határozat ellen élesen tiltakozott szicília lakossága, és felemelték szavukat a szicíliai demokratikus erők. giovanni parisi, az olasz kommunista párt tartományi titkára kijelentette, hogy e döntés súlyosan veszélyezteti a sziget biztonságát. kifejezésre juttatta meggyőződését, hogy a tartomány lakosai és polgármesterei ismét tiltakozni fognak az ilyen lépések ellen. mint mondotta, a kommunisták e nemzeti mozgalom élén állnak.

- egyszerűen nem érthetjük egyet a minisztertanács döntésével - jelentette ki a szicíliai tartományi tanács elnöke, aki az ansa olasz hírügynökségnek adott interjújában mélységes aggodalmának

Nm

adott hangot. osztotta véleményét mario d, acquisto, a szicíliai végrehajtó tanács elnöke is, emlékeztetve rá: a helyi hatóságok kezdettől fogva ellenezték azt, hogy a szigetet nukleáris támaszponttá változtassák.

ba pk

10.09 080881 1368

-.-

sk0029 4 700 mtik1031

szovjet távol-kelet: tájfun, áradások

moszkva, 1981. augusztus 8. /mti/ - nagyerejű tájfun pusztított a múlt héten a szovjetunió távol-keleti körzeteiben. a szélvihar három napig dühöngött szahalín szigetén, a habarovszki határterületen hatalmas esőzések voltak.

a viharok, esőzések sok helyen megrongálták az utakat, elektromos távvezetéseket, a vasutvonalakat, a folyók, így az amur mellékfolyói kiléptek medrükből. nem egy helyen két nap alatt négy-öt métert emelkedett a vízszint. szovjetszkij gavyan városában például másfél nap alatt 300 milliméteres csapadék hullott. mint a szovjetszkaja rosszija című lap hírül adja, az áradás három vasuti hidat mosott el, s egy ideig megszakadt a vasuti közlekedés habarovszk és az amur menti komszomolszk között. okur vasutállomáson a víz körülzárt egy vasuti szerelvényt, amelyben 600 utas volt. több települést elárasztott a gyorsan növekvő víz. mintegy hétezer ház áll vízben, rongálódott meg. a habarovszk-vlagyivosztk autóutat, a körzet legfontosabb közlekedési utvonalát helyenként méteres víz borítja. a nanaj körzetben a szélvihar sok ház tetejét sodorta el.

mivel a meteorológusok előre jelezték a várható tájfun és áradást, sikerült a károkat csökkenteni. az elárasztott körzetek lakosságát kitelepítették. az aeroflot helikopterei élelmet, gyógyszert és minden szükséges felszerelést a helyszínre juttatnak, s helikopterről élelmezik a körülzárt vonat utasait is. a mentési munkálatok mindenütt folynak, a hadsereg kételtű járművekkel segíti az árvízvédelmet. a habarovszki területen különbizottságot hoztak létre a védekezésre. mint a bizottság képviselői a lappal közölték, a nagyszabású esőzések várhatóan még néhány napig folytatódnak, s további árvizekre lehet számítani.

ki dm pk

10.43 080881 1776

Nm

-.-

sk0030 4 230 mtik1033

rövid hírek

burma - pártkongresszus

rangoon, 1981. augusztus 8. /taszsz/adn/ - a burmai szocialista program pártja iv. kongresszusán az új központi bizottság első ülésén u ne win államfőt a kb végrehajtó bizottsága elnökévé újjáválasztotta, és u thaung kyit a kb főtitkárává választotta meg.

perui orvossztrájk

lima, 1981. augusztus 8. /reuter/upi/ - peruban sztrájkba léptek az orvosok. azt követelik, hogy a kormány emelje fel alapbérüket, és biztosítsa a szegények ingyenes egészségügyi ellátását. az országban csak a mentőszolgálat, valamint a hadsereg és a rendőrség egészségügyi szolgálata működik.

athén - tűz

athén, 1981. augusztus 8. /afp/ - athénban pénteken a rendőrség gyújtogatás közben tetten ért és letartóztatott egy 29 éves fiatalembert, aki beismerő vallomást tett a sorozatos tüzesetek kapcsán a rendőrség eddig is több személyt letartóztatott, de hamarosan szabadlábra helyezték őket.

ts pk

10.54 080881 0963

-.-

sk0031 4 230 mtik1034

csapatáthelyezés - krasznaja zvezda

moszkva, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - a háborus előkészületek egyik újabb lépcsőjeként értékeli a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg lapja az nszk-ban állomásozó amerikai csapatok „rajnától keletre”, való áthelyezésének tervét. hangsúlyozza: a csapatoknak a szocialista országok határainak közelébe való áthelyezése katonai-politikai jelentőségű lépés, amely a pentagonnak arról a szándékáról tanuskodik, hogy még tevékenyebben akar hozzájárítani a nato-körökben elfogadott „előretolt védelem”, elméletének megvalósításához.

Nm

ez az elmélet teljes egészében összegyeztethető az egyesült államokban manapság elfogadott európai „korlátozott nukleáris háboru„ doktrínájával, valamint azzal az új elmélettel, amely szerint az usa hagyományos fegyverekkel képes hosszantartó katonai konfliktusok folytatására egyidőben a világ több pontján. ezzel az egyesült államok kinyilvánítja készségét a katonai beavatkozásra a világ akármelyik országában.

miután a bundeswehr a katonai tömb csapásmérő erőjévé lett, a nyugatnémet hadsereg berkeiben megszületett „előretolt védelem„ elmélet a nato hivatalos koncepciójává vált. az elmélet lényege az, hogy bármely háborus konfliktus esetén a hadmozdulatokat nyugat-európában az elba folyó vonalától kell megkezdeni. az „előretolt védelem„ koncepciója alapján támadó hadmozdulatokat jelent, s így „ez a koncepció nem más, mint a nato-nak a szocialista országok ellen irányuló agresszív stratégiája„ - hangsúlyozza befejezésül a krasznaja zvezda.

sm pk

11.04 080881 1566

-.-

sk0032 4 230 mtik1035

szicíliai támaszpont /tudósítói/ /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. augusztus 8. /mti/ - az olasz kormány az a pénteki döntése, hogy eurorakéta-támaszpontot létesít sziciliában, s ezzel valóra váltja a nato 1979 december 12-i határozatát az európai nukleáris haderő korszerűsítéséről, azonnali tiltakozást váltott ki a sziget lakosságának és vezetőinek körében. szicília tartományi minisztere lnöke, a kereszténydemokrata mario d,acquisto azt mondotta, hogy a sziget vezetőinek bevonásával giovanni spadolini minisztere lnöknek és letio lagorio hadügyminiszternek meg kell vitatnia a kérdést.

„sziciliából nukleáris támaszpontot csinálnak„ - írta szombaton főcímben a paese sera. a lap értesülése szerint a ragusa melletti comisói repülőtér körül kialakítandó bázis az egyik legnagyobb lesz, amelyet olaszország valaha is a nato és az usa rendelkezésére bocsátott saját területén. - anélkül hozták a döntést, hogy előbb kimerítették volna a kelet-nyugati tárgyalás kínálta lehetőségeket, az európai fegyverzet korlátozásáról folytatandó tárgyalásokat - jegyezte meg a lap kommentátora.

a paese sera összefüggésbe hozta az olasz kormány döntését a reagan-kormányzat arra irányuló törekvésével, hogy katonai fölénybe kerüljön a szovjetunióval és a varsói szerződéssel szemben, és az erő pozíciójából próbáljon diktálni. „az amerikaiak maguknak akarják a vaját, ugyanakkor teljes lelki nyugalommal el akarják helyezni ágyúikat nyugat-európában,, - írta az ujság. a paese sera szerint nyugat-európának továbbra is az erőegyensúlyhoz és az enyhüléshez fűződik érdeke, nem pedig a szovjetunióval szembeni erőfölényhez.

comiso szocialista párti polgármestere, salvatore catalano kijelentette: „nem fogunk elhalasztani semmilyen lehetőséget sem, hogy megakadályozzuk községünk nukleáris célponttá változtatását. nem az a kérdés, hogy hol helyezték el a rakétákat, hanem az, hogy sehol se helyezték el őket.,,

giò anni parisi, az olasz kp szicíliai tartományi bizottságának titkára így nyilatkozott: „mi, kommunisták ellene vagyunk a támaszpontnak. már az elmúlt hónapokban erős népi mozgalmak bontakoztak ki. a kommunista, szocialista, kereszténydemokrata polgármesterek comiso és vittoria vidékén fejezték ki aggodalmukat a szigetet fenyegető rendkívüli veszély miatt. vezetni fogjuk ezt a népi mozgalmat a jövőben is.,, /folyt./

se/mh ba pk

12.03 080881 2412

.-.-

sk0033 4 230 mtik1036

portugál kormány

Lisszabon, 1981. augusztus 8. /afp/reuter/ - a portugál minisztertanács pénteki rendkívüli ülésén a kabinet valamennyi tagja teljes támogatásáról biztosította francisco pinto balsemao kormányfőt, aki a saját pártja részéről ért heves bírálatok miatt kényes helyzetbe került. a kormány közleményben nyilvánította ki azt, hogy a miniszterelnököt „felhatalmazzák minden olyan intézkedés megtételére, amely a jelenlegi belpolitikai válság megoldását szolgálhatja.,,

francisco pinto balsemaot utóbbi hetekben egyre inkább támadták az általa vezetett szociáldemokrata pártban. a párt országos tanácsa szombaton rendkívüli tanácskozássra ül össze, és a kormány feltehetőleg azért állt ki éppen most a miniszterelnök mellett, hogy az magabiztosabban utasíthassa vissza a személye, illetve az eddigi kormányfői ténykedése elleni vádakot.

a jobboldali koalíciós kormány tagjai még arra is felhatalmazták a miniszterelnököt, hogy magán a kabinetben belül személyi változtatásokat hajthasson végre. megfigyelők szerint azonban a miniszterelnök csak akkor léphet fel majd erélyesebben a kormányzati problémák megoldásában, ha „saját háza táján,, azaz pártjában képes lesz stabilizálni hatalmát.

a nagytőke pártja, a demokratikus szociális centrum párt /cds/, a szociáldemokrata párt és a jelentéktelenebbnek mondható monarchista néppárt tavaly január óta alkot kormánykoalíciót. a tavaly októberi általános választásokon a koalíciós pártok 18 mandátumos parlamenti többséget szereztek. balsemao hét hónappal ezelőtt átalakította a kormányt, és azóta a koalíció pártjai, beleértve a szociáldemokratákat, egyre gyakrabban hangoztatják, hogy a miniszterelnök a kritikusabb belpolitikai helyzetekben nem áll a helyzet magaslatán.

ku pk

12.07 080881 1778

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

szicíliai támaszpont /2. rész/

salvatore lauricella, a sziget tartományi parlamentjének szocialista párti elnöke a döntéshozatal módszerét kifogásolta.

az okp lapja, a l'unitá szombaton megállapította: a támaszpont nukleáris célponttá változtatja a szigetet. a kormány semmiféle megnyugtatóval sem szolgálhat ezzel a ténnyel szemben, s egyetlen garanciát kínálhat: ha azon munkálkodik, hogy elkerüli a szicíliai rakétatelepítést.

... se/mh ba pk

12.10 080881 0473

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

iráni - 2.

teherán, 1981. augusztus 8. /reuter/afp/taszsz/ - az el nem kötelezett országok jószolgálati küldöttsége szombaton teheránból elutazott bagdadba, a kubai, az indiai és a zambiai külügyminiszterből és a palésztinai felszabadítási szervezet képviselőjéből álló küldöttség harmadszor próbált tüzszünetet elérni irán és irak között, de teheráni tárgyalásai teljes kudarccal végződtek.

szombaton kivégezték iránban azt a 38 személyt, akit a teheráni központi forradalmi bíróság ítelt halálra. a kivégzettek között volt az iszlám alapokon álló baloldali szervezet, a modzsahedin khalk központi bizottságának az egyik tagja, valamint egyike azoknak a fegyvereseknek, akik július 20-án merényletet követtek el az elnökválasztás egyik jelöltje, habibollah aszgarolladi ellen, és két személy, aki fel akarta robbantani a teheráni vasutállomást.

lp pk

12.16 080881 0879

-.-

sk0036 4 230 mtik1039

szovjet-indiai szerződés

moszkva, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - leonyid brezsnyev és nyikolaj tyihonov táviratban üdvözölte nilam szandzsiva reddi államfőt és indira gandhi miniszterelnököt a szovjet-indiai béke-, barátsági és együttműködési szerződés aláírásának tizedik évfordulója alkalmából.

a szovjet vezetők táviratukban hangsúlyozzák, hogy a szerződés minőségileg új szakaszt nyitott a két ország kapcsolatainak fejlesztésében, megszilárdította a szovjet-indiai baráti kapcsolatokat és a sokoldalú együttműködést. megállapítják, hogy a rendszeres csúcsszintű találkozók és az állandó kapcsolattartás gazdagítják a két ország és nép barátságát és együttműködését.

- az elmúlt tíz év nyilvánvalóan bebizonyította, hogy a szerződés jól szolgálja mindkét nép érdekét, a békét és a nemzetközi együttműködést, fontos eleme a különböző társadalmi rendszerű országok között kialakulóban lévő, a békés egymás mellett élés és egyenjogú együttműködés elvein alapuló kapcsolatrendszernek. a

szerződés hatékony tényezője a stabilitásnak és a békének ázsziában és az egész világon - hangsúlyozza a távirat.

befejezésül a szovjet vezetők hangot adnak annak a meggyőződésüknek, hogy a szerződés alapján a szovjet-indiai kapcsolatok és a kölcsönösen előnyös együttműködés a jövőben is rendíthetetlenül erősödni és fejlődni fognak a két nép, valamint a világbéke és nemzetközi biztonság megszilárdítása javára.

andrej gromiko az évforduló alkalmából hasonló tartalmu üdvözlő táviratot intézett p.v. naraszimha rao indiai külügyminiszterhez.

ts sm pk

12.29 080881 1585

-.-

sk0037 4 230 mtik1040

indiai-szovjet /válasz/

moszkva, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - nilam szandzsiva reddy indiai elnök és indira gandhi indiai miniszterelnök üdvözlő táviratot küldött leonyid brezsnyevnek és nyikolaj tyihonovnak a szovjet-indiai béke-, barátsági és együttműködési szerződés megkötésének 10. évfordulója alkalmából. „tudományos, kulturális és kereskedelmi együttműködésünk sokoldalubbá vált a szerződés aláírása/eltelt évtized alatt. meggyőződésünk, hogy ezek a kapcsolatok népeink érdekeinek megfelelően a jövőben tovább erősödnek, és hozzájárulnak a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításához...“

/óta

sm pk

12.31 080881 0630

-.-

sk0038 4 230 mtik1043

szadat javaslata - palesztinok

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. augusztus 8. /mti/ - a szombat reggeli kairói sajtó tudni vél egy palesztin szervezetről, amely támogatja szadat egyiptomi elnök washingtonban elhangzott felhívását, az amerikai-palesztin párbeszédéről szóló propagandisztikus javaslatot.

egy bizonyos „palesztin nemzeti megmentési mozgalom,, - melynek sem székhelyét, sem vezetőit nem nevezték meg a kairói lapok - állítólag közleményében támogatásáról biztosította az egyiptomi államfő elgondolását, s arra szólította fel a palesztinai felszabadítási szervezetet, hogy fogadja el a felhívást.

szadat elnök javaslatát, - amelyet látnivalóan a camp david-i megállapodások presztizsének megmentésére és a konzervatív arab országok szempontjából elfogadhatóvá tételére tett washingtoni tárgyalásai során - az amerikai kormányzat, élén reagan elnökkel, meglehetősen tartózkodással fogadta, míg washingtoni palesztin illetékesek belső és arab fogyasztásra szánt propagandának értékelték. az új egyiptomi „kezdeményezés,, felemás voltát jelzi szadatnak az a washingtonban elhangzott kijelentése, amely szerint „a palesztinai felszabadítási szervezet nem egyetlen képviselője a palesztin népnek,,. e kitétel szöges ellentétben áll az arab világ által 1974 óta egyöntetűen elfogadott állásponttal.

az elnök „bátor magatartását,, dicsérő palesztin mozgalom a kairói akhbar el jom című lap szerint a libanoni palesztin menekülttáborok ellen végrehajtott izraeli támadások nyomán alakult - közelebbről meg nem nevezett - palesztin értelmiségiekből.

rg/dm kd

14.30

080881 1629

ll

sk0039 4 300 mtik1044

marcinelle

brüsszel, 1981. augusztus 8. /mti/ - huszonöt éve, 1956. augusztus 8-án történt a charleroi melletti marcinelle-ben, a vallon szénmedence itteni bányájában minden idők egyik legnagyobb bányaszerencsétlensége. a bois du cazier nevű aknában rövidzárlat következtében tűz ütött ki. 275-en dolgoztak akkor a mélyben a különböző szinteken, s alig néhánynak sikerült csak kimenekülnie a pillanatok alatt elharapózó lángok és füst közül. többségük lent rekedt a tomboló katlanban, amely tizenöt napon át égett a nemzetközi mentőosztagok minden erőfeszítése ellenére. 262 bányász halt meg, 136 olasz, 95 belga, 8 lengyel, 6 görög, 5 német, 5 francia, 3 magyar, 1 angol, 1 holland, 1 orosz és 1 ukrán nemzetiségű.

a bois du cazier-t 1967-ben bezárták. a vallon bányákban mára gyakorlatilag megszűnt a széntermelés, amely negyedszázada még évi 25 millió tonna körüli volt.

szombaton csendes ünnepségen emlékeztek meg a szerencsétlenségről az áldozatok emlékére készült emlékműnél. koszorukat és virágot helyeztek el a király, a kormány, a bányászszakszervezet és a városi tanács képviselőitől. a beszédek nélküli, néma megemlékezésen sok ezren vettek részt, köztük a szerencsétlenség egy-két túlélője, az áldozatok özvegyei, hozzátartozói.

mp/dj kd

14.58 080881 1285

- 30 -

sk0040 4 230 mtik1045

rövid és színes hírek

derrivere, a keményfejű

London, 1981. augusztus 8. /ap/ - ha az ember postarabló és ráadásul feledékeny, akkor legalább a feje legyen kemény - mondhatná cyril derrivere 26 éves londoni fiatalember, akit london híres bíróságán, az old baileyben ítéltek 12 évi börtönbüntetésre pénteken négy postahivatal kirablásáért és fegyverviselésért. derrivere, a keményfejű, legutóbbi postarablására elfelejtett kalapácsot vinni, ezért leszeggett fejével törte át a csőretöltött pisztolya és a

al

nyárfalevélként reszkető pénztáros közötti üvegfalat. felmarkolt 16.800 fontot és elmenekült. nem volt szerencséje, mert nyomára akadtak és elfogták.

f-16 f-ek leállításása

washington, oslo, hága, 1981. augusztus 8. /upi/reuter/ap/ - határozatlan ideig tartó felszállási tilalmat rendeltek el az amerikai légierő f-16 f típusu vadászbombázó repülőgépeire, mert bajok vannak a gép repülésirányító fedélzeti számítógépével. a parancs 269 gépet érint, amelyek javarészt az egyesült államok harcászati légierő parancsnokságához /tac/ tartoznak. kiadására azt követően került sor, hogy szerdán utah államban lezuhant egy újabb f-16-os repülőgép, megölve a bennülő pilótát. a gépek 1979. januárjában történt hadrendbeállítására óta 10 lezuhanást jegyeztek fel. amerikai javaslatra leállították a norvég légierő 24, a holland légierő 40 és a dán légierő 28 f-16 f típusu repülőgépét is.

embargó 18,00 óráig !

-----
koncz zsuzsa

moszkva, 1981. augusztus 8. /mti/ - ismét a magyar könnyűzene kiváló képviselőinek tapsolhattak a moszkvaiak: a szovjet főváros legnépszerűbb szabadtéri színpadán, a gorkij parkban, három napig vendégszerepelt koncz zsuzsa és a fonográf együttes. a magyar művészeket korábbi fellépéseikről jól ismerik a szovjet fővárosban, lemezeik gyakran hallhatók a szovjet rádióban. a szombat esti bemutatkozás nagy sikert hozott, a nézőteret zsúfolásig megtöltötte a lelkes közönség.

vi kd

15.05 080881 1980

.-.

sk0041 4 230 mtik1046

repülésirányítók - 2.

washington, 1981. augusztus 8. /ap/reuter/afp/ - egyre növekvő számban vesznek részt katonai repülésirányítók a légiforgalom biztosításában az egyesült államokban. a jelentések szerint pénteken a járatok 75 százaléka közlekedett, és drew lewis amerikai közlekedési miniszter szerint az utasok kezdenek visszatérni a

all

repülőterekre. az ország 22 legnagyobb repülőterén a forgalom 50 százalékos szinten mozog. Lewis ismételten hangsúlyozta, hogy akkor sem vesznek vissza állásába egyetlen alkalmazottat sem a 12 ezer sztrájkoló közül, ha abbahagyják a tiltakozó akciót. a légiirányítók szakszervezetének elnöke, robert e. poli kijelentette, hogy a sztrájkolókat nem félemlítik meg ezek az intézkedések.

jelenleg a sztrájk előtti munkakerő 40 százaléka dolgozik, azok, akik vagy nem tagjai a szakszervezetnek, vagy reagan elnök ultimátumának hatására visszatértek korábbi munkakörükbe. Lewis bejelentette, hogy 521 katonai repülésirányítót „dobtak át”, a polgári forgalomba és a jövő héten további kétszáz csatlakozik hozzájuk. a szakszervezet vezetői szerint azonban a katonák nem rendelkeznek megfelelő képesítéssel e feladat ellátásához.

sok európai országban és kanadában is figyelmeztetik az egyesült államokba induló pilótákat, hogy képzetlen repülésirányítókkal találkoznak majd. a légiirányítók nemzetközi szövetsége felhívta 59 országban lévő tagjait, mondják meg az egyesült államokba készülő pilótáknak: „az államok légterét a saját felelősségére lépi át,,. a francia irányítók 45 százalékát képviselő sncta szakszervezet felhívással fordult tagjaihoz, tagadják meg az usa-ba készülő járatok indítását, szolidaritást vállalva amerikai kollégáik harcával. az sncta tárgyalásokat folytat a másik négy kisebb francia szakszervezettel is, hogy egységes akcióra lépjenek. jacques fournier, az sncta szóvivője kijelentette: az egyesült államokban jelenleg a helyzet azonos az 1973-as francia sztrájk idején kialakult állapottal. ez év március 5-én nantes felett összeütközött két spanyol gép, és 68 utas meghalt.

sm kd

15.15 080881 2076

-. -

sk0042 4 230 mtik1047

venezuela - usa

caracas, 1981. augusztus 8. /upi/ - latin-amerika visszautasítja a reagan-kormányzatnak a kontinens ellen irányuló fenyegetőző és beavatkozó politikáját - jelentette ki sajtókonferenciáján luis herrera campins venezuelai elnök.

utalt arra, hogy reagan hatalomra kerülése óta megszorodtak az amerikai kormánynek latin-amerikai álláspontjával kapcsolatos nyilatkozatai, és ez azért aggasztja az érintetteket, mert azokból

ed

„a fenyegetés csendül ki... mintha visszatértek volna a beavatkozások politikájához,,.

campins kifejezte reményét, hogy ezt a politikát a latin-amerikaiak és így a venezuelaiak kemény elítélő magatartása meg fogja változtatni. venezuela kormánya várakozó állásponton van reagan jövőbeli politikájával kapcsolatban, amelynek - mint mondotta - nagyon körültekintőnek kell lennie, mert szerinte a jelenlegi latin-amerikai helyzet igen bonyolult; gazdasági válságok jellemzik és politikai bizonytalanság.

kő kd

15.50 080881 0979

-.-

sk0043 4 230 mtik1048

iráni - merényletek

teherán, 1981. augusztus 8. /reuter/afp/ap/ - meggyilkoltak egy iszlám bírót a dél-iráni estahbanat városban. az áldozat faqih hodzsatoleszlám, aki a körzeti iszlám bíróságát vezette. meghalt a vallási vezető sofőrje és testőre is. a merénylők motorkerékpáron hajtottak az iszlám bíró kocsija mellé, géppisztollyal agyonlőtték, majd elmenekültek a helyszínről.

a pars iráni hírügynökség szerint merényletet kíséreltek meg egy másik vallási vezető, a biztonsági erők parancsnoka ellen is. ő azonban sértetlen maradt, mivel testőreinek sikerült menekülésre kényszeríteniük az ugyancsak motorkerékpáros támadókat.

az iránban élő francia állampolgárok a nagykövetségen várják, hogy a jövő héten hazaszállítsák őket. a háromemeletes épület ajtói és ablakai négy napja zárva vannak, a konzuli irodán kiírták, hogy újabb értesítésig zárva tartanak.

sas/dj kd

15.56 080881 0905

ll

-.-

kül

sk0044 4 230 mtik1049

éhségstrájkoló halála

belfast, london, 1981. augusztus 8. /taszsz, reuter, ap/ - a belfast melletti maze börtönben éhségstrájkjának hatvankettedik napján szombaton meghalt thomas mcelwee ira-tag. ő volt a kilencedik személy, aki ez év március 1. óta a brit kormány észak-írországi politikája elleni tiltakozásul az önkéntes éhhalált választotta.

a brit kormány pénteken este visszautasította azokat a követeléseket, amelyek teljesítéséhez a maze börtönben fogvatartott ira-tagok az éhségstrájkorozat befejezését kötötték. mint már közöltük, a követeléseket tartalmazó nyilatkozatot a börtön foglyai pénteken csempészték ki és hozták nyilvánosságra harcostársaik útján. humphrey atkins, az észak-írországi ügyek minisztere pénteken kijelentette: a brit kormány nem látja indokoltnak, hogy a bebörtönzött ira-tagokat az eddigitől eltérő bánásmódban részesítse. közölte, hogy a kormányzat továbbra is köztörvényes bűnözőknek, s nem politikai foglyoknak fogja tekinteni őket. a miniszter kijelentéseit kommentálva a financial times című londoni lap szombati száma megállapítja, hogy a thatcher-kormány ezzel elutasította az utolsó kísérletet, amely véget vehetett volna a már nyolc emberéletet követelő éhségstrájk-sorozatnak.

fl kd

16.42 080881 1263

-.-

sk0045 4 230 mtik1050

kinai külpolitika - taszsz /1. rész/

moszkva, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - a kinai külpolitikát magasztaló cikket vett át a zsenmin zsipao egy külpolitikai folyóiratból. ma lie, a két szerző egyike, csou en-laj munkatársa, majd később a kínai népköztársaság moszkvai nagykövetségének tanácsosa volt. a cikk legfőbb célkitűzése az, hogy bizonyítsa a pekingi külpolitika folyamatosságát a knk kikiáltásától kezdve napjainkig, és - csou en-laj nevével fémjelezve - népszerűsítse.

a taszsz szovjet hírügynökség kommentátora rámutat: csou en-laj valóban kiemelkedő képességű diplomata volt, aki annak idején az ország külpolitikájának irányítójaként a szocialista közösség - és benne kína - javára munkálkodott. azonban éppen az idézett cikk szerzői állítják: csou már akkor szovjetellenes álláspontra

helyezkedett, amikor a két ország „még egy frontot alkotott”, és a „stratégiai egység”, mellett a szovjetunió „taktikai kritikáját”, szorgalmazta. sőt, a cikk szerint csou már akkor rokonszenvezett az egyesült államokkal.

a szerzők valószínűleg helyesen tudják - írja a taszsz. hiszen - minden pozitív tulajdonsága ellenére - csou en-laj volt mao ce-tung utasításainak, elvontan külpolitikai fordulatainak gyakorlati végrehajtója, mint ahogy a belpolitikában is a „nagy kormányos”, eszméi híj követőjének bizonyult, még az ugynevezett „kulturális forradalom”, idején is.

most, amikor a maoista politika mély válságba taszította kínát, amikor egyre többen bírálják a maoi eszmerendszert és követelik a maoista örökség feladását, a kkp viii. kongresszusán meghatározott irányvonalhoz való visszatérést, vagyis kiegyensúlyozottabb külpolitikát, a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűződő viszony megjavítását, a cikk a jelenlegi vezetés imperialistabarát politikáját védelmezi, és azt sugallja, hogy ennek az irányvonalnak a bölcsőjénél maga a „mindenki által szeretett”, csou en-laj állt.

a taszsz rámutat: a cikk a kínai külpolitika jellemzőiként csupa olyan „eredeti”, jegyet sorol fel - például önállóság és függetelenség, szavahihetőség, elvhűség, realista megközelítés, a másik fél egyenrangúságának elfogadása, a békés egymás mellett élés elvének megtartása, stb. - amelyek a világ számos országában régen elfogadott alapelvek. ugyanakkor említést sem tesz olyan elemekről, mint például az osztályszempontu elemzés, a proletár, szocialista internacionalizmus, vagyis a szocialista országok külpolitikájának sarokköveiről. /folyt./

fo kd

17.13 080881 2500

-. -

sk0046 4 230 mtik1051

kínai külpolitika - taszsz /2. rész/

de még a felsorolt pozitív jegyek sem mind jellemzik valójában a kínai külkapcsolatokat - állapítja meg a taszsz. a nagyhatalmi, hegemonista irányvonal „elvhű és szavahihető”, külpolitika helyett hirtelen irányváltásokat, elvtelen megalkuvásokat jelent. a szocialista országok iránti néhai „megbonthatatlan barátságot”, a

HE

nyílt ellenségesség, az imperializmussal való szövetkezés váltotta fel. a szerzők a kínai diplomáciai stílus szivélyességét hangsúlyozzák, ám ez keveset nyom a latban, ha a külpolitika céljai és eszközei helytelenek - hangsúlyozza a szovjet kommentár.

fo kd

17.14 080881 0641

-.-

sk0047 4 230 mtik1052

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására

észak-koreaiak zimbabwében

salisbury, 1981. augusztus 8. /ap,afp/ - több mint száz észak-koreai katona érkezett szombaton salisburybe, hogy segítsen a zimbabwei hadsereg egységeinek kiképzésében. a hír a zimbabwei főváros repülőtérének dolgozóitól származik. a katonai tanácsadók a knkc légierejének tu-154-es szállítógépén érkeztek a városba.

egy bulawayoban, az ország második legnagyobb városában megjelenő lap szombaton arról számolt be, hogy korábban már jelentős létszámú észak-koreai katonai egység érkezett a zimbabwe keleti részén lévő egyik katonai táborba.

az ap emlékeztet rá, hogy a fehértelepes kormány elleni felszabadító harc idején a knkc fegyvereket szállított robert mugabe jelenlegi kormányfő gerilláinak és ki is képezte őket. észak-korea az első között létesített diplomáciai kapcsolatot zimbabwével, s a knkc volt az egyik első ország, amelyet miniszterelnökké választása után robert mugabe felkeresett.

fl kd

17.18 080881 1068

-.-

sk0048 4 230 mtik1053

waldheim - enyhülés

bécs, 1981. augusztus 8. /ap/ - kurt waldheim ensz-főtitkár egy szombaton sugárzott rádióinterjúban úgy ítélte meg a nemzetközi helyzetet, hogy az „a 60-as évek eleje óta még soha nem volt olyan veszélyes, mint most”, a főtitkár szerint ennek az az oka, hogy komoly feszültségek vannak a kelet és a nyugat - főként a két nagyhatalom -, valamint „észak és dél”, vagyis a fejlett és a fejlődő országok között, és holtpontra jutottak a leszerelési tárgyalások. Létre kellene jönnie legalább egy minimális együttműködésnek a felek között, különben a helyzet továbbra is igen aggasztó marad - jelentette ki.

a főtitkár a nukleáris háborút jelölte meg az emberiséget fenyegető legnagyobb veszedelemként. a nukleáris készletek sokszorosán elegendőek a világ elpusztítására, és akkor nem lennének sem győztesek, sem vesztesek - mondotta. waldheim úgy vélekedett, hogy az atomhatalmak is tisztában vannak ezzel, éppen ezért szerinte nem robbantanak ki szándékosan nukleáris háborút.

a nemzetközi válság mérséklődhet, ha szeptemberben az ensz-ben létrejön a találkozó gromiko szovjet és haig amerikai külügyminiszter között - vélekedett waldheim, hangot adva reményének, hogy ez mindenekelőtt a közép-hatótávolságu rakétákról szóló tárgyalások, de hosszabb távon akár a salt-tárgyalások ujrafeelvételéhez is vezethet.

egy másik kérdésre válaszolva waldheim nem adott egyértelmű feleletet arra, hogy 10 év hivatali idő után vajon harmadszor is megpályázza-e a főtitkári tisztséget.

fo kd

17.53 080881 1541

-.-

sk0049 4 300 mtik1054

nato - genschler

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. augusztus 8. /mti/ - a nato 1979-es, ugynevezett kettős határozatának végrehajtása nem fogja megosztani az nszk kormányát, sőt e határozat megvalósításában az ellenzéki uniópártok

H

is részt fognak vállalni - jelentette ki szombaton a westdeutscher és norddeutscher rundfunknak hans-dietrich genschert, a nyugatnémet szabad demokrata párt elnöke. genschert szerint a bonni kormánypártok egységesek abban, hogy 1983 őszén meg kell kezdeni az amerikai közép-hatótávolságú rakéták nyugat-európai telepítését, de ugyanakkor tárgyalásokat kell folytatni az ilyen típusú rakéták kölcsönös csökkentéséről. a szabaddemokrata politikus nyilatkozatában azt bizonygatta, hogy a nyugatnémet kormány azt tartaná ideálisnak, ha ezeknek a fegyvereknek a számát nullára csökkentenék Európában.

az interjuban genschert egyetlen szóval sem említette az amerikai előretolt nukleáris fegyverzeteket, amelyeknek a tárgyalásokba való bevonását - mint ismeretes - a szovjetunió határozottan követeli.

fkj/dj kd

18.11 080881 1096

-.-

sk0050 4 230 mtik1055

rövid hírek

szvsz-küldöttség

hanoi, 1981. augusztus 8. /vna/ - Alain Stern főtitkár vezetésével négy napos látogatást tett Kambodzsában a Szakszervezeti Világszövetség küldöttsége. a delegáció megismerkedett a kambodzsai szakszervezeteknek az ország újjáépítése és védelmi erejének fokozása érdekében kifejtett tevékenységével. Alain Stern a látogatás végén nagyra értékelte a kambodzsai dolgozóknak országuk gazdasági fejlesztése érdekében végzett munkáját. mint mondotta, az szvsz mindent megtesz annak érdekében, hogy tájékoztassa a nemzetközi közvéleményt Kambodzsának a nemzeti újjáépítésben elért eredményeiről, s az ország előtt álló problémákról.

csao ce-jang - marcos

manila, 1981. augusztus 8. /reuter,upi/ - a manilában tartózkodó csao ce-jang kínai miniszterelnök szombaton másodszor is tárgyalt Ferdinand Marcossal, a Fülöp-szigetek államfőjével. mint a találkozási kiadott közleményből kitűnik, a kínai kormányfő arról próbálta meggyőzni tárgyalópartnerét, hogy Kína nem kíván befolyási

ce

övezetre szert tenni délkelet-ázsiaiban. mint mondotta, kina azt szeretné, ha az asean, a délkelet-ázsiai államok szövetsége erős és egységes lenne.

közvetítők

beirut, 1981. augusztus 8. /upi/ - szombaton teheránból bagdadba érkezett az el nem kötelezett országok jószolgálati küldöttsége, amely közvetíteni próbál irán és irak között a két ország fegyveres konfliktusának elsimítása érdekében.

francia külügyminiszter

algir, 1981. augusztus 8. /afp/ - szombaton egy napos hivatalos munkalátogatásra algirba érkezett claude cheysson francia külügyminiszter. a nap második felében találkozott bendzsedid sadli algériai államfővel, s átadta neki francois mitterrand francia köztársasági elnök üzenetét. cheysson vasárnap délelőtt találkozik az algériai kormányfővel, majd egy napos hivatalos látogatásra tovább utazik rabatba.

fl kd

18.32 080881 1914

-.-

sk0051 4 230 mtik1056

szocialista párti vezetők

athén, 1981. augusztus 8. /taszsz,ap/ - görögországban, rhódosz szigetén szombaton megkezdődött öt európai állam - franciaország, olaszország, spanyolország, portugália és görögország - szocialista párti vezetőinek tanácskozása. a két naposra tervezett értekezlet résztvevői megvitatják a dél-európai térség politikai és gazdasági helyzetét, az európai biztonság kérdéseit, a kelet-nyugati kapcsolatokat, az egyesült államok, nyugat-európa és japán gazdasági ellentéteit, az iparilag fejlett és a fejlődő országok közötti kapcsolatokat, valamint a ciprusi és a közel-keleti helyzetet.

andreasz papandreu, a görög pánhellén szocialista mozgalom vezetője, a találkozó kezdeményezője, a tanácskozás első napjáról újságíróknak beszámolva elmondta, hogy a szocialista párti vezetők

AE

egy olyan gazdasági program megvalósítását tervezik az elkövetkező években, amely szerkezeti változásokat eredményez országaik gazdasági életében, s lehetővé teszi a gyorsabb ütemű gazdasági növekedést. a tervekről nem közölt részleteket. az európai helyzetről szólva annak a véleményének adott hangot, hogy francois mitterrand-nak franciaország köztársasági elnökévé választása „megváltoztatta a kontinens politikai arculatát,,. kifejezte reményét, hogy a megindult változások eredményeként a párhellén szocialista mozgalom hatalomra jut görögországban, s növekedni fog a portugál, az olasz és a spanyol szocialista párt befolyása is.

fl kd

19.04 080881 1474

-.-

sk0052 4 300 mtik1057

jaruzelski-kulikov találkozó

varsó, 1981. augusztus 8. /pap/ - wojciech jaruzelski lengyel miniszterelnök, nemzetvédelmi miniszter szombaton varsóban találkozott a lengyelországban tartozkodó viktor kulikov marsallal, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnokával. a találkozón részt vett bronyi florian siwicki tábornok, lengyel vezérkari főnök, valamint afanaszij scseglov hadsereg-tábornok, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokságának képviselője a lengyel hadseregnél.

a megbeszélések témája az egyesített fegyveres erők jelenlegi tevékenysége, többek között a lengyel néphadsereg harckészültségének kérdése volt, amely szilárd láncszeme a varsói szerződés védelmi rendszerének. *hadsereg*

a találkozó szívélyes és baráti légkörben zajlott le.

pf/dj kd

19.21 080881 0830

st

-.-

sk0053 4 300 mtik1058

Lengyelország-válságstáb

Varsó, 1981. augusztus 8. /pap/ - Janusz Obodowski miniszterelnök-helyettes elnöklétével Varsóban szombaton ülést tartott a válság leküzdésére alakított operatív csoport, a válságstáb.

A résztvevők a társadalmi-gazdasági válság következményeinek csökkentésére irányuló programot fogadtak el, amely érinti a fűtőanyag- és energiagazdálkodást, a beruházásokat, a mezőgazdasági és néhány létfontosságú cikk előállítását, a foglalkoztatás és a fizetések, valamint az ország pénzügyi- és hitelhelyzetével össze függő kérdéseket.

A résztvevők hangsúlyozták a piac normális működésének és az élelmiszerelosztás rendszere megjavításának szükségességét. Ezzel kapcsolatban legfontosabb feladatként ismerték el egyes élelmiszerek árának emelésével kapcsolatos kérdések rendezését. Mint azt az ülés résztvevői hangsúlyozták, már most meg kell kezdeni a népgazdaság felkészítését télre, mivel várhatóan csak kevesebb szén fog rendelkezésre állni. Ezzel egyidőben rendkívüli intézkedéseket kell majd tenni az egész népgazdaságban, és abszolút elsőbbséget kell biztosítani a széntermelés fokozásának.

kr kd

19.24 080881 1151

-.-

sk0054 4 230 mtik1059

közel-keleti hírek

romesh chandra

Beirut, 1981. augusztus 8. /taszsz/ - Romesh Chandra, a béke világtanács elnöke, aki a BVT delegációjának élén látogatást tett Dél-Libanonban, szombaton Beirutban sajtóértekezleten ítélte el az egyesült államoknak Izrael Libanon elleni agresszióját támogató politikáját. Kijelentette, hogy az egyesült államok közvetlenül felelős a libanoni területen elkövetett izraeli bűnökért. Hangsúlyozta, hogy az egyesült államok közel-keleti katonai jelenlétének fokozására tett intézkedések az egész világ békéjét fenyegetik.

ll

kuvaiti kezdeményezés

kuwait, 1981. augusztus 8. /upi/ - a kuvaiti kormány az arab államok csúcsertekezletének összehívását tervezi a közel-keleti térség helyzetének és az arabközi szolidaritás kérdésének megvitatására - közölte szombaton szabah al ahmad al-szabah kuvaiti külügyminiszter. kijelentette, hogy kormánya különösen fontosnak tekinti az arab országok szolidaritásának megszilárdítását azt követően, hogy izraelben ismét menahem begin alakított kormányt. begin újjáválasztása azzal fenyeget, hogy izrael újabb katonai támadásokat hajt végre libanon és a palesztinok ellen - mondotta a külügyminiszter.

fl kd

19.26 080881 1216

-.-

sk0055 4 230 mtik1060

lengyelország-sztrájkincidens

varsó, 1981. augusztus 8. /mti/ - amint korábban jelentettük, a pénteki sziléniai figyelmeztető sztrájk idején a munkások egy része nem értett egyet a „szolidaritás” szakszervezet felhívásával és nem csatlakozott a munkabeszüntetéshez. emiatt többhelyütt heves szóváltásokra, sőt tettelegességre is sor került.

a pap lengyel hírügynökség szombat délutáni közleménye szerint a sosnowieci bányászok egy része a „szolidaritás” felhívása ellenére leszállt a munkahelyére. a szakszervezet ezért gyűlést hívott össze, amelyen a többség a sztrájk mellett foglalt állást. a sztrájkot megakadályozni próbáló személyek közül az igazgatót és a párttitkárt és még egy dolgozót a gyűlés résztvevői bezárták az üzem egyik szobájába. a helyszínre érkezett ügyésznek lehetetlenné tették, hogy kapcsolatba lépjen a bezártakkal. az ügyész figyelmeztette a jelenlévőket, hogy a személyi szabadság korlátozása törvénybe ütközik, de ennek ellenére sem engedték az üzem területére, mondván, hogy az igazgatósággal csak a sztrájk befejezése után lehet tárgyalni.

cel

ismeretes, hogy sziléziában pénteken reggel hat és tíz óra között volt figyelmeztető sztrájk, amellyel kapcsolatban a Lemp katowicei bizottsága elítélő állásfoglalást tett közzé.

mj-zse/dj kd

19.32 080881 1307

-.-

sk0056 4 230 mtik1061

rövid hírek

török katonai kinevezések

ankara, 1981. augusztus 8. /reuter,afp/ - személycsere történt törökországban két igen fontos katonai tisztségben. neddet urug tábornok, az istanbuli székhelyű 1. hadsereg parancsnoka lett az országot irányító nemzetbiztonsági tanács főtitkára, míg elődje, haydar saltik tábornok az ő eddigi posztját vette át. diplomáciai megfigyelők úgy értékelik, hogy saltik tábornok, akit eddig is a junta mögött álló „agytröszt”, egyik tagjának tartottak, most a korábbinál fontosabb megbízatást kapott a jelentékeny istanbuli parancsnoki poszttal. a személycsere egyébként egybeesett a szokásos évi kinevezésekkel, amelyek során most is nagyszámu főtiszt kapott új beosztást.

tekere lemondott

salisbury, 1981. augusztus 8. /afp/ - lemondott tisztségéről edgar tekere, a zanu-hf főtitkára. a hirt maga tekere közölte az afp francia hírügynökséggel, de részleteket nem volt hajlandó elárulni. a politikus korábban munkaerőgazdálkodási miniszterként a mugabe-kormányban is tagja volt, de tárcájától az év elején meg kellett válnia.

gyujtogatók letartóztatása

athén, 1981. augusztus 8. /afp/ - a görög rendőrség szombaton tucatnyi fiatalot tartóztatott le és hallgatott ki az elmúlt napok tüzvérszeivel kapcsolatban. péntek este gyujtogatás közben tettenérték antonisz trivolidisz, az air france francia légitársaság athéni irodájának 29 éves alkalmazottját. trivolidisz politikai hovatartozásáról ellentmondó értesüléseket hoztak nyilvánosságra a görög lapok.

Al

meduzák

cagliari, 1981. augusztus 8. /afp/ - pánik tört ki szárdinia déli partvidékén, ahol a tengerben hirtelen rengeteg meduza bukkant fel. a vigyázatlan fürdőzők közül hatvanat a csipések miatt kórházba kellett szállítani. pénteken a nápolyi-öbölben jelent meg egy meduzaraj. a turistáknak a kánikulában le kellett mondaniuk a fürdőzésről.

fo-sas/dj kd

19.36 080881 1905

-.-

sk0057 4 800 mtik1064

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0003-sk0037-ig

budapest, 1981. augusztus 8. /mti/

sk0003 várható

- sk0004 fidel castro mexikóban
- sk0005 gromiko - szovjet-indiai
- sk0006 lengyel kormány - állásfoglalás a tárgyalásokról
- sk0007 washington star /1.rész/
- sk0008 washington star /2.rész/
- sk0009 lengyel kormány - részletes /1.rész/
- sk0010 lengyel kormány - részletes /2.rész/
- sk0011 honduras - tüntetések
- sk0012 színes hírek - washington: részeg esküdtek
bécs: a bösendorfer cég bizik vevőiben
- sk0013 repülésirányítók
- sk0014 kubai-mexikói tárgyalások
- sk0015 torrijos - vizsgálóbizottság /1.rész/
- sk0016 torrijos - vizsgálóbizottság /2.rész/
- sk0017 husszein
- sk0018 közel-kelet /1.rész/
- sk0019 közel-kelet /2.rész/
- sk0020 színes hírek - london: 18 kilométeres emberson
prága: prágai óriásharang
- sk0021 bolívia - a lázadás vége
- sk0022 perui kp - torrijos
- sk0023 bolgár szputnyik - visszhang

manila: csao ce-jang
beirut: közvetítők
alger: francia külügyminiszter
sk0051 szocialista párti vezetők
sk0052 jaruzelski-kulikov találkozó
sk0053 lengyelország - válságstáb
sk0054 közel-keleti hírek - beirut: romesh chandra
kuwait: kuvaiti kezdeményezés
sk0055 lengyelország - sztrájkincidens
sk0056 rövid hírek - ankara: török katonai kinevezések
salisbury: tekere lemondott
athén: gyújtogatók letartóztatása

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: patak károly
kopreda dezső

- v é g e -

/dj kd

20.20 080881 1591

-.-